

siges i Øjeblikket, at vi har megen Ret til at vente, at det bliver undgaaet; de for Arbejdere og Arbejdsgivere fælles Vanskeligheder vil forhaabentlig føre dem til en Løsning af deres Stridsspørgsmaal uden Kamp. Men sikre paa det er vi ikke. Hvis Forholdet indtraf, hvis vi hen paa Foraaret, maaske omtrent ved Grundlovstid, som forrige Gang, stod i en lignende Konflikt, hvorledes vilde da Venstres Regering, den nuværende højtærede Regering, hvis den maatte eksistere paa det Tidspunkt, være stillet overfor en Situation af den Beskaffenhed?

Jeg ved ikke ret, hvordan man vilde tænke sig at komme igennem. Maaske har man en Forestilling om, at man kunde optræde med megen Styrke, paakalde Samfundshjælpen og ved Hjælp af den gennemføre de allernødvendigste Arbejder. Men for det første vil man jo være klar over, at en saadan Løsning af en Arbejdsstrid vilde volde varige Vanskeligheder paa det sociale Omraade herhjemme, og for det andet, hvem er sikker paa, at selv om det blev muligt ved Hjælp af Samfundshjælpen og andre Foranstaltninger at sikre de danske Landbrugsvarers Afskibning, dette saa ogsaa betød, at man havde sikret, at de kom i Land i det Land, for hvilket de var bestemt? Jeg tror, man overfor en saadan Situation vil have i høj Grad Interesse i at gaa til en Lovordning af Striden, og da vil Venstres Regering staa overfor den Opgave pludselig at skulle tilvejebringe en saadan Lovgivning, at skulle have, for at denne Lovgivning skulde virke tilfredsstillende, det konservative Partis og Socialdemokratiets Tilslutning dertil.

Jeg kan ikke se rettere, end at man i enhver Henseende vilde være lettere og bedre stillet, hvis man paa et Tidspunkt, hvor der ingen Konflikter fandtes, var i Stand til at forliges om en Ordning af den Beskaffenhed, som her er foreslaaet fra vor Side. Jeg ser ikke, hvilke Farer der knytter sig til den, jeg ser ikke, hvilke Bekymringer den kan skabe for nogen af de to Retninger.

Nu er det selvfølgelig saaledes, at hvis det gik godt paa den nuværende Maade, vilde ingen tænke paa at stille Forslag af den Beskaffenhed. Men den Sandhed, vi staaer overfor, er jo, at med Forholdet mellem vore store Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer gaar det for Tiden slet og i det store og hele, kan man sige, slettere og slettere. Der er ingen Tvivl om, at disse Organisationer i den lange Aar-

række, de nu har bestaaet i fuld Styrke, har gjort overordentlig megen Gavn, og jeg for min Del tror, der er Grund til at advare imod alle Fantasier om at opløse eller alvorligt svække disse Organisationer. Saa-danne Fantasier kan bruges i smukke Taler om Frihedsprincipperne, men de vil forhaabentlig blive ved at være harmløse Fantasier, som ingen vil tænke paa at føre fra Drømmenes Verden over i Virkelighedens. Men saa nødvendige Organisationerne er, saa værdifulde de har været for hele vor Udvikling, tror jeg, det ogsaa overfor dem er nødvendigt at hævde, at Samfundets Ret gaar forud for selv de største og stærkeste Organisationer, der findes i Landet. Den Tilstand, vi nu befinder os i, er en Tilstand af stadig Usikkerhed, en Bitterhed mellem Parterne, en væbnet Fred, der hvert Øjeblik kan føre til meget ødelæggende Kampe. Overfor dette er det, vi anbefaler at give Samfundet det fornødne Nødvægemiddel i Hænde.

Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem Hr. Lundberg, der talte paa Socialdemokraternes Vegne, i, at ved Forligsordningen, og jeg tilføjer ved Voldgiftsordningen, ogsaa af den Beskaffenhed, her er Tale om, eller en endnu mere vidtgaaende, kan man ikke regne at faa en Løsning af de Vanskeligheder, der findes mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Disse Vanskeligheder beror paa hele det bestaaende Lønssystem, som efter min Opfattelse er forældet og ikke længere svarer til den tekniske Udvikling, paa hvilken Arbejdet indenfor de moderne Samfund hviler. Det er min Opfattelse, at en virkelig Løsning naas ikke, medmindre man afgørende ændrer hele dette Lønssystem, hele Karakteren af Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Men dette sker ikke paa en Dag, ikke paa et Aar og heller ikke i Løbet af nogle Aar, og i den Overgangstid med Kamp og Vanskeligheder, som vi maa regne med paa dette Omraade, er det, vi for vort Vedkommende anbefaler at udstyre Samfundet med de Midler, der er fornødne for at afværge de værste Følger af den staaende Kamp.

Axel Dam: Som Repræsentant for det næstmindste Parti i Rigsdagen skal jeg være beskeden med Hensyn til den Del af det høje Tings Opmærksomhed og Tid, som jeg lægger Beslag paa, og det kan man saa meget lettere, som man i Kraft af den beskudne Stilling ogsaa optræder sidst paa Talerlisten og altsaa har Udsigt til, at en Del af de Bemærknin-